

Yıl 1986, Aylardan Şubat.

Erzurum'un Aşkale İlçesi'nde 1983 Yılı'nın 6 Eylülünde Kaymakam olarak başladığım görevimin üçüncü yılındayım.

Kış olanca şiddetiyle hüküm sürüyor, dondurucu soğuklar bitmek bilmiyor. Köylerin yolları kardan çok sık kapanıyor; güçlükle açılan yollar greyder, dozer, rotatifle(kar savurma aracı) yoğun uğraşlar sonucu açılıyor, arkasından esen şiddetli rüzgâr tipiye dönüşünce araziyi bembeyaz bir örtüye büründüren karlar, toz halinde savrulurken bin bir güçlükle açılan yolları yeniden ulaşılma kapatıyor.

Erzurum'da Ekim Ayı geldiğinde kış hazırlıkları başlar, sobalar kurular, kalorifer kazanı ve tesisatının bakım ve temizliği yapılır; odun, kömür, kışlık yiyecek tedariki gündeme gelir. Ekim Ayı başlarında artık uzun ve sert geçeceği gerçeğine aşına olunan-neredeyse kanıksanan-kış mevsiminin iyice yaklaştığı hissedilir. Aralık Ayı ile birlikte kış hükmünü adam akıllı gösterir. Ocak ayında havalarda buz keser, ayaz gecelerde gökyüzü billur gibi parıldar. Bazı günler hava sıcaklıkları gündüzleri eksi on beş, geceleri kırk beş derecelere kadar düşer. Evlerin-özellikle-kuzeyde bakan pencerelerinde buzlanma sonucu çok çeşitli desenlerden

Hürriyet

Ali CERĞİBOZAN / Emekli Vali Yardımcısı

oluşan, usta ressamın çizimlerini çağrıştıran görüntüler yer alır. Yollar, kaldırımlar buzdan cam gibi kayganlaşır. Evlerin, binaların çatılarından, toprak damların saçaklarından aşağıya sivri uçlu buz sarkıtları uzanır. Bu sarkıtlar kaldırımlarda, yollarda gelip geçenler yönünden büyük riskleri de beraberinde getirir. Bu konuda bazı vatandaşlar yaşam sürecinde hayli deneyimlidirler. Başlarına bir zarar gelmemesi için olabildiğince saçak altlarından uzak dururlar, kaldırım yerine yolları kullanınca da, alışkanlık kazandıran bu davranış biçimi diğer mevsimlere de yansınca –bazen-insanlar ve taşıtlar caddelerde, sokaklarda birlikte trafik akışında oldukça samimi ve doğal bir görüntü verirler.

Soğuk kış koşulları Şubat, Mart Aylarında da sürer. Nisan ayında artık bahar kendini hissettirmiş, gündüzler ısınmıştır. Geceleri yine soğuk geçer. Nisan başlarında "artık bahar geldi" dendiğinde belli bir yaşın üzerinde olanlar, ak saçılar "hele bir April'in beşi gelsin de, onu görelim de" diyerek yaşam deneyimlerini

dile getirirler. Bilindiği gibi, Rumi Takvim'de(halk dilinde eski hesap) ayın biri, Miladi Takvim'in on dördüncü günüdür. April'in(Nisan'ın) beşi, Nisan Ayının on sekizine karşılıktır. Çoğu yıllar ilkbahar ve Sonbahar mevsimleri net bir şekilde yaşanmaz. Belli başlı iki mevsim göze çarpar: Kış, yaz. İlkbahar kışın, sonbahar yazın içinde saklıdır, sanki. Bazı yıllar Mayıs Ayı, kış aylarını aratmaz. Haziran, yaz başlangıcıdır. Yaz ayları iklim çok güzeldir; ılık, serin geçer. O güzelim havalar insanı, canlıları, bitkileri, börtü böcekleri, velhasıl tüm doğayı coşturur, bedenlere-toprağa su yürümesi gibi-can verir, yürekleri coşturur, serde sevdanın kavak yellerini estirir. Arada bir kısa süreli yağış olur. Nadiren, Temmuz ayında kar yağdığı da söylenir.

Erzurum havası ile ilgili olarak bir de söylene vardır, halk arasında. Hikâye bu ya; Dünyaca ünlü Seyyah Evliya ÇELEBİ, yöreyi gezip gördükten sonra memleketine dönünce, her sefer dönüşünde olduğu gibi, bu kez de insanlar Erzurum yöresiyle ilgili çeşitli sorular sormuşlar.

Herkesin aşına olduğu sorulardan biri de; "doğası, iklimi nasıldı?" imiş. Evliya ÇELEBİ'nin bu soruya cevabı: "Erzurum'a gittiğimde, Ocak ayının birinci günüydü. Dönüşüm ise, otuz Aralık'tı. Erzurum'da iken yazın geldiğini görmedim, ayrıldıktan sonra gelmişse ona bir şey diyemem" olmuş. Ünlü Seyyah Evliya Çelebi'nin gezip gördüğü yerlerle ilgili anılarını "Seyahatname" adlı eseriyle edebiyatımıza kazandırdığı bilinmektedir.

Bu bölgede nezle, grip gibi rahatsızlıklar, hastalıklar-diğer bazı bölgelere göre-fazla görülmez. Bunun nedeni de, solunum yolu hastalığına yol açan mikropların çok soğuk ortamlarda barınamamasıdır. Erzurum'un havası sağlam bilinir. İnsanı da havası gibi sağlamdır, merttir; dik durur, kolayına eğilmez, el açmaz, gururuna çok düşkündür. Paylaşmayı, yardımlaşmayı, dayanışmayı sever; aşını, ekmeğini, katığını bir başkasıyla bölüşmek ister. Nem oranı düşük olduğundan, havalar çok soğuk olsa da, soğuk algınlıkları hastalıkları ılıman, yağışlı, rakımı düşük bölgelerimize nazaran daha az görülür. Ancak, bu demek değildir ki, soğuğa karşı yiğitlik olur. Vücudu çok iyi korumak gerekir. Soğğun, karın, tipinin, buzun merhameti, acıması yoktur. Uzunca süre soğukta kalınca, yolda tipiye yakalanınca yaşam mücadelesinde riskler de beraberinde gelir.

Bahar, yaz gelince dağlarda, meralarda, kırlarda, bayırlarda, dere, tepelerde otlar, bitkiler yeşerir, türlü çiçekler açar, ağaçlar boy atar, sürgün verir, yapraklar yeşillenir. Her çiçeğin kendine özgü kokusu, rengi vardır. Mayıs, Haziran Aylarında-generellikle-meşe ağaçlarının diplerinde boy atıp, kırmızımsı, morumsu, bordo renginde çiçek açan, laleye benzeyen gül hem görünüşü, hem de kokusuyla favori çiçeğim olmuştum. Adını "meşe gülü" koymuştum. Çayırarda, kırlarda, meralarda çok değişik ve renkte, özelliklerde bitkiler, çiçekler oldukça zengin bir flora ortamı oluşturmaktaydı. Doğanın bu cömertliği, Aşkale'de çok kaliteli bal üretimine olanak sağlıyordu. Bir kaç kez bal festivali yapmıştık. Hayatımda en kaliteli balları burada yediğimi ifade etmeliyim. Üniversite yıllarında, Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okurken, Ankara'nın Cebeci semtinde, İnönü Stadyumu'nun bitişiğinde kurulan pazarda satılan balların bazılarının üzerinde "Aşkale Balı" yazılarını görmüştüm.

4 Şubat 1986, Pazartesi.

Kaymakamlıkta günlük mesaiye devam ediyorum.

Köy Hizmetleri kar mücadele ekibi, İlçe merkezinde, eski Belediye Binası önündeki park yerlerinde araçlarındaki arızaları gidermeye çalışıyor.

Sabahleyin ekip sorumlusu, greyder ve kar savurma aracının arızalı olduğunu, Aşkale Çimento Fabrikasında tamir etmeye çalıştıklarını söyledi. Onarımın bir an evvel yapılarak, kardan kapalı grup köy yollarına çıkılması talimatını verdim. Köy Muhtarlarından, yollarının açılması yönünde yoğun istekler başlamıştı. Ana karayolu üzerinde, ya da bitişiğinde, çok yakınında bulunan az sayıda köy dışında diğer köy yolları bir günde-hatta-bir gecede, birkaç saatte esen şiddetli rüzgâr, tipi sonucu bütünüyle kapanıyor.

Kış ortaları. Vatandaşlar kışı zor koşullarda geçirmekte. Ekonomik güçleri sınırlıdır. Çoğu yoksul insanlar. Kıt kanaat geçinmektedirler. Hastalarını, hastaneye götürmeleri, kendileri için çarşı-pazar alışverişi yapmaları, hayvanlarına dışarıdan yem getirebilmeleri yollarının açık olmasına bağlı. Bazen köylerinin kapalı yolu öncelikle açılır düşüncesiyle, kış mevsiminde sıkça görülen soğuk ve üşütme sonucu oluşan rahatsızlıkların, hastalıkların, salgın hastalık şeklinde yansıtıldığı da görülmüştür. Halkın geçim hayvancılık ağırlıklı. Hayvancılığın da hakkıyla yapıldığı söylenemez. Süt ve et verimi oldukça düşük olan yerli ırk çoğunlukta.

Hayvancılık derken, aklıma Devlet Su İşleri Bölge Müdürü Erdoğan Bey'in sözleri geldi. İl Koordinasyon Kurulu

toplantılarının birinde, il'in kalkınması, ekonomik gelişmesi üzerinde görüşler dile getiriliyordu. Hayvancılığın geliştirilmesi, et ve süt veriminin artırılması yönünde ne gibi tedbirlerin alınabileceği, projelerin hayata geçirilebileceği konuları konuşuluyordu. O yıllarda Erzurum merkezli, Kars ve Ağrı illerini de kapsayan "Erzurum Kırsal Kalkınma Projesi" uygulanıyordu. D.S.İ Bölge Müdürü Erdoğan Bey söz aldı ve şöyle konuştu:

"Sayın Valim (Fevzi YETKİNER, 1992 Yılında aramızdan ayrıldı. Allah Rahmet Eylesin), Koordinasyon Kurulu'nun Değerli Üyeleri. Hayvancılığın bizde neden gelişmediği hep konuşulur, tartışılır olmuştur. Biz, hayvanları atlet gibi yetiştiriyoruz. Sabahtan akşama kadar dağlarda, dere, tepe, bayırlarda, verimsiz meralarda, çıplak bozkırlarda hayvanlar karınlarını doyurabilmek için sürekli dolaşırlar. Devamlı hareket halinde olduklarından, yedikleri otlardaki kalorilerin büyük kısmı, harcadıkları yoğun enerji karşılığı yakılır, kasları gelişir. Bu yüzden fazla etleri, sütleri olmaz. Bazılarının kaburga kemikleri dahi sayılabilir. Et olarak canlı ağırlık yaklaşık üç yüz kilogram, süt veriminde ise günlük üç-beş litre kadardır. Oysaki hayvancılığımızı kıyasladığımız bazı Avrupa Ülkelerinde bu rakamların canlı ağırlık olarak beş yüz altı yüz kilogram, süt veriminin ise, günlük yaklaşık yirmi-yirmi beş kilogram seviyelerinde olduğu bilinmektedir. Peki, ama bu farklılık neden kaynaklanıyor? Günde yirmi-yirmi beş kilogram süt alınan inek, karnını doyurmak için gün boyu dolaşmıyor, fazla bir çaba, enerji tüketmiyor. Bu yüksek verim, en başta hayvanın sağlıklı ve rahat bir ortamda yetiştirilmesi ile mümkün oluyor. Hayvanın önüne, mevsimine uygun yeşil veya kurutulmuş otlar konuyor. Yedikleri kısa sürede memelere süt olarak doluyor. Gezindiği topraklar yumuşak, olabildiğince taşsız. Meralar, otlaklar, çayırklar, tarlalar bakımlı. Bizde ise,

bazı taşlı, kayalık arazilerde, dere, tepelerde hayvanların ayakları yara bere içerisinde bile kalmaktadır.

Bölge Müdürü'nün yukarıda nakletmeye çalıştığım sözleri, toplantıya katılan hemen herkes tarafından çok anlamlı bulundu. Teşhisi doğrudu ve takdirle karşılandı.

Bakanlığımızca, 1992 yılında İngiltere'ye yabancı dil ve mesleki eğitim amacıyla gönderilmişti. Paington'da altı kişilik bir gruptuk. Aramızda bir Kaymakam Adayı vardı. Bulunduğumuz yer, İngiltere'nin Devon Bölgesi'nde, Exeter ili'nin, Torquay Şehri'ne (Belediye) yaklaşık üç kilometre mesafede, çok güzel bir sahil kasabasıydı. Her taraf yemyeşildi. Zaten İngiltere'nin bir başka adı da "Green Island" diye bilinir. İngilizler bu bölgeye "The English Riviera"sı diyorlarmış. Torquay, Paington ve Brixham, üçü birlikte 1998 yılında Torbay İlçesi adını almış. Exeter'da bir gün içme suyu arıtma tesisine inceleme gezisi yapmıştık. Tesis, derenin suyunu arıtarak temiz içme suyu üretiyordu. Biz oradayken, tesise giren su oldukça bulanıktı. Bu su, arıtıldıktan sonra berrak, içilebilir hale geliyordu. Bize de tattırılmışlardı ama bana biraz toprak gelmişti. Bu gezi sırasında bir görüntü hemen dikkatimi çekmişti. Tesisin bitişiğinde, etrafı çevrili beş on dönümlük (dekarlık) alanda iri yapılı, büyük dolgun memeli ineklerin otladığını gördüğümüzde, Erzurum D.S.İ Bölge Müdürü'nün sözleri aklıma geldi. O anda yanımda bulunan Bursa Vali Yardımcısı arkadaşım Ekrem Erdoğan'a "Ekrem Bey, bakar mısın şu hayvanların semizliğine, duruşuna, rahatlığına? Hayatlarından memnun, mutlu görünüyorlar. Ülkemizde ise, hayvanların-çoğu zaman-hayatlarından bezmiş, usanmış bir halleri gözümüze geliyor. Haliyle verim düşük olacaktır" demiştim.

Ülkemizde hayvancılığın arzu edilen seviyede bulunmadığı bilinen bir gerçektir. Hayvancılığın gelişmesi yönünden, yeni bir dünya keşfet-

meye gerek kalmadan, rasyonel ve bilimsel metotlar uygularsak, alt yapıyı güçlendirirsek başarılı sonuçlara ulaşabiliriz.

Saat 10.00' da Dereköy Köyü Sağlık Evi Ebese telefonla aradı. Köylerinde kanamalı bir doğum hastası olduğunu, önceden de sezaryenle doğum yaptığını, köyde bu koşullarda doğumun büyük riskler taşıdığını, mutlaka hastaneye ulaştırılmasını, kar nedeniyle kapanan köy yolunun açılmasını talep etti. Kendisine, araçların arızalarının giderilmesine çalışıldığını, onarımları biterse bugün, yoksa yarın sabah erkenden güzergâha girebileceğimizi belirttim.

Ogün akşama kadar arızaların tamiri için uğraşıldı.

Saat on altı otuzda Ebe yeniden telefon etti. Hastanın durumunun iyice ağırlaştığını, ne yapıp edip bir an evvel hastaneye ulaştırılmasını; sabaha kadar Anne ve doğacak Bebeğin yaşamlarının tehlikeye girebileceğini, kendisinin oluşacak olumsuz sonuçlardan her hangi bir sorumluluk kabul etmeyeceğini bildirdi.

Köy İlçe merkezine otuz kilometre uzaklıktaydı, yolu tümüyle kapalıydı ve orada yardıma muhtaç bir anne vardı. Kendi sağlığı bir yana, aynı zamanda doğacak bebeğinin de endişesini yaşıyordu. Ortada acil durum söz konusuydu. Mevcut greyder ve savurmalı araçla (rotatif) bu yolun ulaşımına açılması-her hangi bir arıza, terslik yaşanmazsa-ne kadar sürerdi?

Mesai bitmiş, Hükümet Konağı'nda çalışan memurlar dışarıya, evlerine gidiyorlardı. Sorumluluk duygusunun ne demek olduğunu bizzat yaşıyordum. Doğrudan insan hayatı söz konusuydu ve çözüm bulmalıydım. Bu sorunu çözmeden eve gidip dinlenmek, yemek içmek olası değildi. Bu duygu ve düşünceler içerisinde kesin kararımı verdim. Yol-gece de olsa, sabaha kadar da sürse- açılacaktı. Köy Hizmetleri araçları tamir

edilmişse bu yol açılmaydı. Şayet, araçların arızası giderilemezse,4. Zırhlı Tugay Komutanlığı'ndan yardım talep edilecekti. Hastamıza yardım elini uzatmalı, Devletimizin her zaman vatandaşın yanında olduğu gerçeğini yaşama geçirmeliydik. İnsanımızda; devletin daima kendisine sahip çıkacağı, koruyup kollayacağı, şefkatli yardım elini uzatacağı düşüncesi hiç eksilmemeliydi.

Saat on yedi otuz'da Hükümet Konağı'ndan çıkıp doğruca Köy Hizmetleri Şantiyesi'ne gittim. Şantiye Binası'nın önünde greyder ve rotatifi gördüm. Şoförler araçlarının arızalarını gidermeye çalışıyorlardı. Biraz da ümitsizce, önce greyder, sonra rotatif operatörüne araçların arızalarının giderilip giderilmediğini sordum. Greyder şoförü "yeni tamamladık efendim" dedi. Rotatif şoförü ise, küçük bir arızanın henüz giderilmediğini, ancak aracın bu haliyle de çalışmasının bir sakınca oluşturmayacağını söyledi. O zaman içimdeki sıkıntılı havanın kısmen dağıldığını, biraz ferahladığımı hissettim. Her ikisine de "yukarı çıkalım, görüşeceğimiz önemli bir konu var" dedim.

Yukarı çıktık. Burası, Köy Hizmetleri Şantiye Ekibi'nin kaldığı; önceleri Belediye Binası, bir zamanlarda Askerlik Şubesi olarak kullanılmış binaydı. Salonda kurulu sobanın yanı başında sıcak çaylarımızı yudumlarken, mutfaktan da balık kokuları geliyordu. Pazartesi günleri bu binanın bitişiğindeki İlçe'nin pazarı kuruluyordu.

Çaylarımızı içerken konuyu açtım. Doğum hastasına bir an önce ulaştırılması, anne ve bebeğin hayatının riske girmemesi için, hiç vakit geçirmeden, kapalı köy yolunu açmamız gerektiğini; ekibin bu saat itibarıyla günlük mesailerinin bittiğini, ancak böyle acil, yaşamsal bir konuda elimiz kolumuz bağlı, ertesi günün mesai saatinin beklenemeyeceğini; tam bir sorumluluk duygusu, bilinci içerisinde ve şartları zorlayarak özveride bulunmalarını söyledim. Devamla;

hepimizin günün birinde yardıma gereksinim duyabileceğimizi, zor durumda kalabileceğimizi, yardımlaşma ve dayanışmanın vatandaşlık, insanlık görevi olduğunu belirttim ve ekledim: "Sizlerin en küçük bir riske girmenize, tehlikeye maruz kalmanıza gönlüm, vicdanım elvermez. Koşullar elverdiği, insan ve araç gücümüzün yettiği ölçüde bu hayırlı işi güzel sonlandıralım, başaralım. Ben de sizinle geleceğim. Baştan sona kadar sizinle beraber olacağım, çalışmalarını an be an izleyeceğim." dedim.

Bu sözlerim üzerine, sözbirliği etmişçesine "Efendim, sizin gelmenize gerek yok. Biz konunun önemini anladık. Bu ve benzeri hayati durumlarda, gerektiğinde emredin, ölüme dahi gideriz." dediler.

Bu sözlerden oldukça duygulandım. İşte, Anadolu'nun yiğit, gözünü budaktan esirgemeyen, çalışkan, özverili insanları! Selam olsun, helal olsun sizlere, döktüğünüz alın terine, verdiğiniz emeklere! Herkese teşekkür ettim. "Öyleyse Arkadaşlar, hiç zaman yitirmeyelim. Hemen araçlarımızı çalıştırıp çıkalım." dedim. Salondan çıkarken, mutfakta balıkları kızartmakta olan Aşçı geldi."Efendim, balık pişiriyordum, hemen hazır sayılır, beş dakika sürmez, bir balığımızı yiyin." dediğinde, "teşekkür ederim, ama bizi köyde dört gözle bekleyen bir anne ve doğacak bebeği var. Balıklar boğazımızdan geçmez. Bir başka uygun zamanda yemeğinizi de yerim, çayınızı kahvenizi de içerim." diyerek binadan ayrıldım.

Saat on sekiz otuzda greyder ve rotatifle yola çıktık. Ben de Makam aracıyla ekibi takip ediyordum. Yoğun kar yağışından sonra, tipi halinde esen rüzgâr karı iyice sıkıştırdığından, sertleştirdiğinden, çalışmalar güçlükle ilerliyordu. Arada bir greyder operatörünün yanına çıkıyor, aracın ne zorlukla çalıştığını görüyor, aynı anda karamsarlığa kapıldığım da oluyordu. Birçok yerde karın yüksekliği greyderin normal şekilde çalışması-

na izin vermiyordu. Bu durumlarda operatör, greyderin bıçağını bir süre kaldırarak karın üzerinden ileriye doğru gidiyor, sonra geriye geliyor, tam anlamıyla karı ezerek dağıtıyor, yüksekliğini düşürüyor, bu suretle çalışma olanağı buluyordu. Gerçi, rotatifte çalışıyor, karı yolun dışına savuruyordu, ancak açılacak yol uzun olduğundan, rotatifin insafına, umuduna kalamazdık. Aslında, kar mücadelesinde çok yararlı, etkili sonuçlar alınan bir araçtır. Rotatif kısa mesafelerdeki yüksek kar yığınlarını temizlemede çok kullanışlı oluyordu. Öyle ki; dönemeçli, kuytu, çukur yerlerde kar mücadelesi çalışmalarında rotatifin boyunca aşan, yerine göre yedi sekiz metre yüksekliği bulan üstü açık kar tünelleri görmüştüm.

Hava buz kesiyor, dondurucu soğuk insanı titretiyordu. Makam aracında ek kalorifer var. Halk dilindeki adı "Çorum kaloriferi." Greyderde kalorifer çalışmıyordu.

Ara sıra şoför mahalline çıkarak çalışmalarını izliyordum. Şiddetli soğuğa rağmen yaptıkları özverili, anlamlı çalışmanın verdiği sevk ve heyecan duyguları içerisindeydiler. Ümidimizi hep koruyorduk. Dileğimiz, rotatifin arıza yapmamasıydı.

Saatler ilerliyor, vakit-neredeyse-gece yarısına geliyordu. Henüz köye ulaşılmamıştı. Operatör "yaklaştık, geldik sayılır" diyor, lâkin hiçbir ışık görülüyor, sabırsızlık artıyordu. Akabinde, şoförün "köye geldik" sözlerini duydum. Bu arada etrafta kimseler yoktu. Garibime de gidiyordu hani. Hâlbuki zihnimde vatandaşların köyün hemen dışında bizleri karşılamaya geleceklerini canlandırıyorlardı. Derken, greyderin hizasında bir erkek vatandaşın dolaştığını gördük. Seslendiğimizde doğum hastası kadının beyi olduğunu söyledi. Görünüşe bakılırsa, yoksul birine de benziyordu.

Köye ulaştığımızda saat yirmi üç otuz geçiyordu. Yol açma çalışması, kar

mücadelesi tam beş saat sürmüştü. Köy girişinde beş altı kişi bekliyordu. Araçlardan inip, bizleri görünce yaklaştılar. Bilinen selamlaşmalar, hal hatır sormalardan sonra hastanın durumunu konuştuk. Hastanın hemen hazırlanmasını, yola çıkarılmasını söyledim. “Olur beyim, başüstüne, hemen hazırlarız.” yanıtları geldi. Hastanın neyle, hangi araçla götürüleceğini sorduğumda, karşımızda duran bir kamyonu gösterdiler. Birisi çalıştırmaya uğraşıyordu. Biraz dikkatlice bakınca, aracın tekerleklerinin buzlarla kaplı olduğunu gördüm. Kamyon uzunca bir süre bu şekilde kalmış sanki. Çalıştırılması, ısıtılması, yola koyulması epeyce vakit alırdı. Hastanın bu araçla yola çıkması doğru ve sağlıklı değildi. Başka araçları olup olmadığını sordum. Minibüslerinin Aşkale’de kaldığını, şoförünü telefonla aradıklarını, ancak ulaşamadıklarını söylediler.

Ayaküstü bu konuşmaları yaparken, için içinde titrediğimi, üşüdüğümü fark ettim. Dondurucu bir ayaz insanın iliklerine kadar işliyordu. Gökyüzü berraktı, yıldızlar ışıdayıp parlıyordu. Yaktığım sigara bir başka tat veriyordu şimdi. Muhtar, Köylüler, “Efendim, buyurun odaya gidelim, ısınalım, bir çay içelim. O arada hastayı da hazırlarız. Burada soğukta kaldınız, üşümeyin.” dediler. Kendilerine, oturacak zaman olmadığını, ekibin öncelikle hasta için bunca çabayı gösterdiğini, acele yola çıkılması gerektiğini; çünkü rüzgâr çıkıp, yeni bir tiپیye dönüşürse yolun yeniden kapanabileceğini belirterek, “Hastayı ilçe merkezine Makam aracıyla götüracağız. Ebe, Kadın ve Bey’i derhal gelsinler” dedim.

Köy Hizmetleri Ekibi köyde kaldı. Köy Muhtarı’na, ekibe yemek vermelerini, dinlendirilmelerini söyledim. Ekip, sabah erkenden kaldıkları yerden, kapalı köy yollarını açmak üzere çalışmalarını sürdürmekte.

Az sonra yola çıktık. Şoför’e, “Mevlüt Efendi, görevim seni, yolda kal-

mayalım.” dedim. Sağ olsun, Mevlüt Efendi; görev yaptığım dört yıl boyunca-özellikle de kış ayları- çok güçlüklerle katlandı, çok kahırlar çekti. Yaz kış, ilçe merkezi dışında bir yerlere gidişlerimde, gösterişe kaçmadan, anında, olabildiğince habersizce (özellikle köylerde ikram anlamında hazırlık yapılmaması için), yerinde görülmesi gereken işleri, yatırımları, sorunları geciktirmeden izlemek için bu yöntemi benimsemiştim. İlgili birimlerin koordinesini söz konusu olduğunda-elbette ki -ekip halinde çalışmalar yürütülüyordu.

Şansımız yaver gitti. Hafiften esen rüzgâr, bazı yerlerde kenarlardaki karları yola seriyor olsa da, Makam aracı, usta şoförümüzün yönetiminde iyi yol alıyordu. Yaklaşık yarım saat sonra ilçe merkezine vardık.

Şoför Mevlüt Efendi’ye, beni lojmana bıraktıktan sonra, hastayı taksiyle, taksi bulamazlarsa Aşkale Belediyesi’ne ait ambulans ile Erzurum’a götürmeleri için yardımcı olmasını istedim.

Eve girdiğimde, her zamankinden değişik, insana huzur veren bir sıcaklık hissettim. İçim rahatlamış, omuzlarımdan büyük bir yük kalkmıştı. Tarifi güçlüklerle yapılan duygular içindeydim. Belki de, o anda yaşadığım bir büyük mutluluktum. Eşim Gülcan “ne oldu, geciktin?” diye sorunca “yaramaz bir şey yok, köy yolunda kar mücadelesi çalışması yapıyorduk.” dedim.

Kısa bir süre sonra şoför telefonda, hastanın taksiyle Erzurum’a doğru yola çıktığını söylüyordu. O anda daha da ferahladım. “Git, istirahatin yap, yarın daireye geç gel, iyice dinlen.” diyerek teşekkür ettim.

Sabah yine her zamanki gibi mesaime gittim. Gün boyu yoğun taleplerle karşılaştım. Yol açma çalışmaları devam etti.

Ertesi gün Dereköy İl Genel Meclisi üyesi Memduh Bey (soyadı, ya-

nılmıyorsam DÖNMEZ), Makamda ziyaretime geldi. Hal hatır sorduk, sohbet ettik. Şahsı, Aile ve Köyü adına teşekkürlerini belirtti. “Görevimizi yaptık sadece,” dedim.

Hasta hakkında da bilgi verdi.

Doğum Hastası, Erzurum Üniversitesi Araştırma Hastanesi’ne yatırılmış. O gece, sabaha karşı operasyonla doğum gerçekleşmiş. Doktor, tam zamanında geldiğini, bu vakitte gelinmesinin büyük bir şans olduğunu, sonraki gecikmelerin kesinlikle hayati tehlikeleri de beraberinde taşıyacağını belirtmiş.

Çok şükür ki; Anne ve Bebeğin sağlığına bir zarar gelmemiş, emekler boşa gitmemiş, yaşam mücadelesi başarıyla sonuçlanmıştı. Annenin kız çocuğu, dünyaya gözlerini açmış ve hemen orada adı da konmuştu:

“Hürriyet.”

Bu anı yazısını yenilediğim şimdilerde takvim, 2020 Yılı’nın Şubat Ayı’nı gösteriyor. Aradan tam otuz dört yıl geçmiş. Yaklaşık bir yıl öncesinde (15 Mart 2019) yaş haddinden emekli oldum. Yeni bir sayfa açıldı, yaşam serüvenimde.

Zaman içinde mazinin derinliklerine yol alan yıllar, gözümün önünde, belleğimde canlanıyor, eski anılar tazeleniyor; kâh gururlanıyor, mutlu oluyorum, kâh tatlı bir hüzn dalgası benliğimi sarıyor. Yaşam, bir bakıma an ve anılar bütünü. Anlar, anında ve sürekli olarak anılara dönüşüyor, ta ki; güneş son kez doğuncaya kadar.

Hep merak etmişimdir, Hürriyet Bebeğin yaşam yolculuğunu. Acaba, 1986 Yılı’nın Şubat başlarında mavı gezegenimizdeki yerini alan Hürriyet’in alın yazısı, zaman tüneline kendisini nelerle karşılaştırdı?

Dilerim, her şey yolunda gitmiştir ve Hürriyet sağlıklı, mutlu bir yaşam sürüyordur.